

FLOKSTING

Fyri at fáa tað bestu góðskuna, krevst, at øll liðini samvirka og vit hava prógvað at tað ber til, sigur Bogi Jacobsen, stjóri á Varðanum Pelagic á Tvøroyri

Vit vórðu vendir í hurðini

Tá ið vit fóru í bankan at biðja um fígging til nýggja virkið á Tvøroyri, fóru vit á dyr aftur sum flongdir hundar, sigur Bogi Jacobsen, stjóri á Varðanum Pelagic á Tvøroyri

Áki Bertholdsen

– Tá ið vit fóru í bankan at fáa fígging til at byggja nýggja virkið, Varðan Pelagic á Tvøroyri, fingur vit at vita frá bankanum, at tað var heilt hol í høvdið.

Tað fortaldi Bogi Jacobsen, stjóri á Varðanum Pelagic á flokstinginum hjá Tjóðveldi, sum var í Hósvík um vikuskiftið.

Tá tosað verður um vinnumøguleikar kring landið, verður mangan víst á, at tað er ógvuliga torført at fáa fígging til vinnuligt virksemin í útjaðaranum í Føroyum, tí at bankarnir seta nógv harðari krøv til trygdina fyri fíggingini til vinnulivið á bygd, enn tey gera til vinnuligt virksemin í høvuðsstaðarøkinum.

Og tað mátti sjálvt ein tann pengasterkasta fyrirtøkan í landinum, Varðin, í Gøtu, ásanna, tá ið teir fóru í bankan at fáa fígging til uppsjóvarvirkið, ætlanin var at byggja á Tvøroyri.

– Tá ið vit fóru í bankan at tosa um fígging til Varðan Pelagic, fingur vit alt fyri eitt at vita, at hetta var ikki ein verkætlan, bankin hevði

nakrar sum helst vónir um fór at klára seg, sigur stjórin á Varðanum Pelagic, sum var gestarøðari á flokstinginum.

– Síðani brúktu bankafólkini ein hálvan tíma at greiða okkum frá, hví teir ikki høvdu nakrar vónir fyri eini verkætlan, sum hesari, leggur hann afturat.

– Bankafólkini hildu, at tað var púra ørt at byggja eitt so dýrt virkið í Suðuroy, tí fóru vit á heysin, fingur vit aldrin pengarnar aftur, tí tað var ikki hugsingur um, at nakar fór at keypa ein so dýran bygning í Suðuroy, tí har er hann ikki verdur eina krónu.

– Sostatt fóru vit á dyr aftur sum flongdir hundar, sigur Bogi Jacobsen

Men í hinum bankanum, gekk betur, men teir vildi hava aðrar upp í eisini, og sostatt er Varðin fíggaður við pengum úr Betribanka og Íslandsbankanum, men teir hava kortini tryggjað væl og virðiliga við veð í skipum og øllum, teir kundu fáa veð í, tí álitid á verkætlanina var ikki av tí besta.

Nú er iløgan í virkið tilsamans 400 milliónir krónur, har Varðin stendur fyri nógv

størsta partinum, ella 365 milliónum. So eru tað aðrir íleggjarar, sum fígga restina, og eisini kommunan hevur stuðla upp undir við at gera kei.

55 milliónir í lønum

Men tað er ikki yvir at dylja, at Varðin Pelagic hevur havt sína ávirkan á tilveruna í Suðuroy, tí tey hava goldið einar 55 milliónir í lønum um árið.

Og tað eru ikki bara verkafólk, ið arbeiða á Varðanum Pelagic, tí tey hava eisini matvøruverkførðing, lögfrøðing, evnafrøðiverkførðing, laborantar, umframt fólk við øðrum útbúgvingum. Og harafturat eru nógvir lærlingar á Virkinum.

Stjórin á virkinum heldur, at virksemin sum hetta ger eisini sítt til, at vit fáa útbúgvið fólk at flyta aftur til Føroya og eftir hansara tykki er tað bara ein fyrimunur, at tey, sum hava útbúgving, ikki bara skulu dúva upp á at fáa eitt alment starv, men at eisini privata vinnan hevur størv til tey.

Tilsamans tekur Varðin Pelagic ímóti einum 30.000 - 40.000 tonsum av makreli,

20.000 tonsum av sild, 6.000 tonsum av lodnu og sløk 20.000 tonsum av svartkjafti um árið.

Í lötuni verður eisini arbeiðt við at gera eitt virki beint við Varðan Pelagic, sum skal gera surimi, ella fars, burtur úr svartkjafti.

Tað er fyri at fólk eisini skulu kunna hava arbeiði frá apríl til august, sum annars er ein deydlig tíð. Men tað er eisini fyri at virðisøkja svartkjaftin, tí sum er, verður hann allur brúktur til mjøl.

– Men fáa tey, sum gera laksafóður, fáa mjølið bílgari aðrastaðni, og kunnu vit samstundis fáa meiri burtur úr svartkjaftinum, er tað, samanumtikið betri fyri samfelagið, tí tað, alt snýr seg um, er at fáa sum mest virði burtur úr hvørjum einasta kilo, vit draga í land, sigur stjórin á Varðanum Pelagic.

Venda tilgongdini á høvdið

Vanlig mannagongd hevur verið, at froyingar hava fiskað og virkað fiskin, og so hava vit kanna, hvat tað ber til at fáa onkran at keypa

hendan fiskin fyri

Hann sigur, at á Varðanum hava tey vent tilgongdini á høvdið og hava kannað eftir, hvørji krøv, viðskiftafólkini seta fyri at tey viljað rinda tann besta prís, og so hava vit lagað alt arbeiðið eftir tí, heilt frá, hvussu skipini fiska og til, hvussu fiskurin verður hage-reiddur og virkaður umborð á skipunum og á virkjunum.

Men tað merkir so aftur, at vit hava øll sitið rundan um eitt borð og viðgjørt, hvussu vit fáa tað bestu góðskuna, bæði keyparin, sölufólkið hjá okkum, arbeidsformaðurin á verksmiðjunum, og skiparin og maskinmeistarin á skipunum.

– Fyri at fáa tað bestu góðskuna krevst, at øll liðini samvirka, sigur Bogi Jacobsen.

– Vit hava prógvað at tað ber til og tað sæst aftur á prísinum. Tað er lodnan eitt besta dømi um, tí tá ið vit fóru at fiska lodnu, fingur skipini triggjar krónur fyri kilo, og tað hildu tey var ein góður prís. Nú fáa skipini sjei krónur fyri kilo av lodnu.

Varðin er eisini við í eini

norðurlandskari verkætlan saman við virkjum og granskingarstovnum í Íslandi, Danmark, Noregi, Svøríki og Danmark. Eisini virki, sum gera verksmiðjur eru við og endamálið er at fáa tann virkaða makrelin so góðan sum til ber.

– Talan er um eitt toymið, sum ferðast á øllum virkjum og ger ymsar verkætlanir og royndir á teimum ymsu virkjunum.

Samstundis verður arbeiðt í samstarvi við íslenska granskingarstovnin, Matis, um at bota um køli-skipanirnar umborð á skipunum.

– Hagreiðingin á skipunum er ein avgerandi fortreyt fyri góðskuni. Vit plaga at siga »shit in, shit out». Er hage-reiðingin á skipunum ikki tann besta, er tað ómøguligt hjá virkjunum at fáa ta dygdarvøru burtur úr, vit vilja hava, sigur stjórin á Varðanum.

Hann sigur, at tey á Varðanum Pelagic arbeiða eisini stóðugt við, hvussu fiskurin kann gagnnýtast enn betri, eisini til hágóðskuvøru av ymsum vørum, eitt nú lýsi.